

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Opmerkingen VNG bij de Begroting OCW

In week 44 behandelt u de Begroting OCW (33750 VIII). De VNG vraagt uw aandacht voor drie onderwerpen:

1. **Onderwijshuisvesting.** Als € 256 miljoen euro uit het Gemeentefonds overgaat naar de lumpsum Funderend Onderwijs, pas het Investeringsverbod Primair Onderwijs dan zó aan, dat ook scholen geld mogen uitgeven aan huisvestings gerelateerde zaken.
2. **Laaggeletterdheid.** De VNG pleit voor instandhouding van de budgetten. Als kennis zo belangrijk is in onze economie, is het ook zaak er voor te zorgen dat iedereen kan lezen en schrijven.
3. **Bekostiging Kenniscentra.** Deze centra vervullen een belangrijke rol in het traject onderwijs-arbeidsmarkt op MBO-niveau. De voorgenomen bezuinigingen leiden tot vragen over hoe deze regionale verbindende rol in de toekomst vervuld kan worden.

1. Overheveling van € 256 miljoen euro uit Gemeentefonds voor lumpsum Funderend Onderwijs per 2015

Het kabinet wil, conform regeerakkoord, vanaf 2015 € 256 miljoen euro uit het Gemeentefonds nemen. Aanleiding is de veronderstelde onderbesteding van gemeenten voor onderwijshuisvesting. Het kabinet voegt deze middelen toe aan de lumpsum van het funderend onderwijs (Primair en Voortgezet Onderwijs).

Deze korting heeft negatieve gevolgen voor de integrale huisvestingsplannen onderwijs van gemeenten. Overheveling naar de lumpsum betekent dat dit geld verloren gaat voor nieuwbouw van scholen in het Primair Onderwijs (PO). Het is namelijk zo dat schoolbesturen in het PO binnen de huidige wetgeving niet mogen investeren in nieuwbouw (het zogenaamde investeringsverbod Primair Onderwijs).

De VNG heeft zich overigens altijd verzet tegen de uitname, omdat ze in strijd is met de bestuurlijke afspraken rond het Gemeentefonds. De uitname gaat namelijk niet gepaard met een overheveling van taken. Daarnaast hadden wij

inhoudelijke bezwaren tegen de aannames waarop de uitname is gebaseerd. Zie ook onze brief aan de vaste commissie voor OCW onderaan dit Position paper).

Wij maken ons ernstig zorgen over de gevolgen van deze korting voor onderwijshuisvesting. Gemeenten kunnen deze korting niet opvangen binnen hun begroting. Dit leidt noodgedwongen tot minder investeringen voor nieuwe onderwijsgebouwen. Schoolbesturen mogen immers niet investeren in nieuwbouw. De VNG staat niet alleen in deze zorgen. Ook Conexus, het bevoegd gezag over 30 scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs in de gemeenten Heumen en Nijmegen delen onze zorgen via een brief aan de Kamer.

Vanuit de kwaliteitskring van de VNG en PO-raad is afgelopen jaar een gezamenlijk kwaliteitskader voor onderwijsgebouwen ontwikkeld. De voorgenomen korting en het investeringsverbod op nieuwbouw voor het PO vormt een ernstige belemmering voor het slagen en succesvol hanteren van dit kader. Naar onze mening een gemiste kans voor de noodzakelijke kwaliteitsverbetering van onderwijsgebouwen.

Wij pleiten dan ook voor een verruiming van het zogenaamde investeringsverbod voor het Primair Onderwijs voor exploitatieverlagende maatregelen, klimaatverbetering en duurzaamheid. Wij wijzen in dit verband ook op een artikel in de Trouw van 18 oktober 2013 over de kwaliteit van onderwijsgebouwen.

2. Laaggeletterdheid

Vanaf 2012 wordt jaarlijks € 5 miljoen euro afgezonderd vanuit het educatiebudget van € 57,5 miljoen euro voor pilots laaggeletterdheid. Hierin probeert men in de aanpak van laaggeletterdheid nieuwe werkwijzen uit, gebaseerd op ervaringen in het buitenland en op basis van wetenschappelijke inzichten.

De financiering van het Actieplan Laaggeletterdheid wordt in 2015 gehalveerd. Het budget voor de Pilots Laaggeletterdheid wordt vanaf 2015 gehalveerd en verdwijnt helemaal in 2016. Dit betekent voor gemeenten weer een extra bezuiniging op het almaar slinkende educatiebudget. De VNG pleit voor instandhouding van dit relatief kleine budget. Als kennis zo belangrijk is in onze economie, zorg dan ook dat iedereen kan lezen en schrijven.

3. Bekostiging kenniscentra

De 16 kenniscentra ontvangen geld voor de uitvoering van wettelijke taken waarmee zij bijdragen aan het primaire proces van beroepsonderwijs. Denk hierbij aan het werven en accrediteren van leerbedrijven, het zorgen voor vollopende praktijkplaatsen en het bevorderen van de kwaliteit ervan. De wettelijke taken worden ondergebracht bij de Stichting Beroepsonderwijs Bedrijfsleven en MBO-instellingen. Hiermee realiseert het kabinet een bezuiniging van € 40 miljoen euro in 2015 en € 80 miljoen euro structureel vanaf 2016.

De kenniscentra MBO zijn essentieel voor de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Ook voor het verder ontwikkelen en toekomstig functioneren van de arbeidsmarktregio's vervullen de kenniscentra een belangrijke rol. Zeker waar het verbinden van jongeren en werkgevers via leerbedrijven en praktijkplaatsen betreft. De voorgenomen bezuinigingen leiden tot vragen over hoe deze regionale verbindende rol in de toekomst vervuld kan worden.

VNG, oktober 2013

- VNG- brief aan de vaste commissie voor OCW <http://www.vng.nl/onderwerpenindex/onderwijs/onderwijshuisvesting/brieven/verantwoordelijkheid-onderwijshuisvesting>

Aan: de woordvoerders Begrotingsbehandeling OCW
Van: Eric de Rijk, adviseur Public Affairs VNG (eric.derijk@vng.nl, 06-53339665)
Datum: 30 oktober 2013